

(v) is theater van/over vrouwen dat je treft als een mokerslag

★★★ 1/2

Els Van Steenberghe

Regisseurs en auteurs Freek Vielen en Rosa Vandervost vroegen aan vijf actrices om hun moeders te interviewen over vrouw-zijn en moeder-zijn. Het resultaat? (v) is theater van/over vrouwen dat je treft als een mokerslag.

'Hopelijk vond je het mooi?', vraagt de persverantwoordelijke van De Nwe Tijd meteen na de voorstelling. Oei... 'Mooi' is zowat het laatste woord waaraan je denkt wanneer je (v) zou moeten omschrijven. Ik doe wat de vijf actrices doen telkens ze een verhaal afronden: een heel klein beetje glimlachen en de blik op oneindig zetten.

Dit leest mogelijk als de omschrijving van een kleine, wat banale houding. Het tegendeel is waar. Dit is vaak de houding die een vrouw aanneemt wanneer ze geconfronteerd wordt met ongepast gedrag of in een ongemakkelijke, al dan niet grensoverschrijdende situatie verzeilt.

(v) is een soms woeste, soms iets te kalm golvende zee van persoonlijke verhalen vol geluk, ongeluk, onzekerheid, humor en weggemoffeld verdriet.

Net op dat gedrag focussen de makers. De vijf actrices – Evgenia Brendes, Brenda Corijn, Mieke De Groote, Suzanne Grotenhuis, Ellis Meeusen – interviewden allen hun moeder over vrouw-zijn en moeder-zijn. Behalve Mieke De Groote. Zij is de oudste van de bende. Zij interviewde haar dochter. Prachtige filmfragmenten uit die interviews openen, sluiten en 'structureren' de voorstelling. Dit is eigen aan het DNA van De Nwe Tijd. Dat verweven van film en gesproken woord leverde eerder al pareltjes op zoals [Heimat](#) (2013) en [Heimat 2](#) (2016). Al hadden de regisseurs bij (v) gerust guller mogen zijn met die fragmenten.

Nu is (v) een soms woeste, soms iets te kalm golvende zee van persoonlijke verhalen vol geluk, ongeluk, onzekerheid, humor en weggemoffeld verdriet. Het zijn verhalen van de actrices en hun moeders maar evengoed van Annie Ernaux, de winnares van [de Nobelprijsliteratuur 2022](#). De makers ordenden de verhalen zoals een leven. Begonnen wordt er bij de kindertijd en de puberteit van de actrices. 'Wat veranderde toen ik achttien was?' 'Je werd hard', is een van de ontnuchterende antwoorden.

Behalve een wit achterscherf dat in verschillende tinten oplicht en een paar witte zitblokken is de scène kaal. De actrices staan of zitten, handen in de zakken, te luisteren naar hun sereen vertellende collega. Bij beklijvende momenten stoort deze setting amper. Omdat de dames dan een front achter de vertellende vrouw lijken te vormen. Zoals de scène waarin De Groot over een miskraam vertelt en daarbij letterlijk en figuurlijk ruggensteun krijgt van [Suzanne Grotenhuis](#) of de scène waarin de moeder van Evgenia Brendes in tranen prevelt dat 'wij niet zó zijn, zó open' of het moment waarop een liftavontuur van Brenda Corijn maar net op tijd goed afloopt.

Naarmate de voorstelling vordert, zie je in hoe veel werk er nog voor de boeg is om de samenleving simpelweg vrouwvriendelijk te maken. Dat inzicht treft je als een mokerslag.

Maar op andere momenten straalt dit scènebeeld van die wachtende vrouwen onbedoeld iets lusteloos uit. Al kan in die wachtende vrouwen ook een metafoor zien voor alle vrouwen die wachten op een beter leven.

Gelukkig zijn die momenten in de minderheid. De verhalen op zich beklijven, ontroeren, doen lachen. Maar de grootste impact ontstaat door de som van alle verhalen over vrouwen die hun behoeftes, verlangens, twijfels, kwetsbaarheid,... continu en al generaties lang aanpassen aan de samenleving. Naarmate de voorstelling vordert, zie je in hoe veel werk er nog moeten gebeuren alvorens de samenleving simpelweg vrouwvriendelijk is. (v) ziet er mooi uit maar is bovenal theater van/over vrouwen dat je treft als een mokerslag.

Tot slot. In de laatste scène dansen de actrices bevrijd op muziek. Ze doen dat alleen en zonder elkaar echt aan te kijken of aan te raken. Misschien dansen we op de scène én in het echte leven nog te vaak alleen?

